

Luijten

omroep. De staatssecretaris stelt in de nota naar aanleiding van het verslag dat hij hierin niet mee kan gaan, maar hij eindigt zijn betoog op dit punt wel veelbetekenend. De regering stelt dat het op langere termijn niet onmogelijk is dat er een meer bedrijfsmatige structuur ontstaat die meer gaat lijken op het uitgever/redactiemodel dat de heer Jurgens als voorbeeld stelt. Volgens mij kun je dit niet anders lezen dan "niet te snel allemaal, heb geduld, u krijgt uiteindelijk wel gelijk".

Voorzitter! De VVD-fractie is het op dit punt met de PvdA-fractie eens. Sterker nog, wij denken dat de scheiding tussen redactie en commercie het wezenskenmerk van de publieke omroep wordt. Vorm en inhoud van het programma zijn immers van groot belang. Het is voor ons dan ook het programma dat aan wettelijke eisen moet voldoen, wil het het predikaat "publiek" mogen dragen en voor omroepmiddelen in aanmerking kunnen komen. De publieke omroep bestaat wat ons betreft straks uit publieke programma's en niet uit publieke omroepen. De huidige omroepverenigingen kunnen deze programma's natuurlijk blijven verzorgen, graag zelfs, maar wat ons betreft is het maken van publieke programma's niet alleen voorbehouden aan de klassieke publieke omroepen. Daar is ook weinig publieks aan, het zijn gewoon verenigingen. Net zoals wat ons betreft de publieke omroepen naast het verzorgen van publieke programma's ook andere activiteiten mogen ontplooiën, zoals het uitgeven van bladen, mogen wat ons betreft ook anderen dan de omroepverenigingen publieke programma's gaan aanbieden. Wij nemen aan dat deze aspecten bij de aanstaande nieuwe definiëring van publieke omroep ruimschoots aan de orde komen. Op lokaal en regionaal niveau zien we deze ontwikkelingen al volop. Daar wordt al vaak publiek-privaat samengewerkt. Daar wordt bijvoorbeeld privaat geproduceerd – Ververs avant la lettre, zou ik zeggen – en publiek geprogrammeerd. En inderdaad is dan de scheiding uitgever-redactie een goed voorbeeld dat naar volle tevredenheid al jaren functioneert. Ik steun dan ook volgaarne de suggestie van de heer Jurgens om hierover eens extern advies te vragen. Maar, voorzitter, dat is wellicht een volgende stap, een stap die naar

onze mening echter straks wel een logische wordt, zeker als Hilversum de zaak nu niet oppakt. Maar eerst moeten wij daarvoor wetsontwerp aannemen en Paars 2 tot stand brengen. Beide doen wij vooralsnog vol overtuiging. Wij wachten het antwoord van de regering met belangstelling af.

De beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 14.24 uur tot 15.15 uur geschorst.

Voorzitter: Korthals Altes

Aan de orde is de **stemming over het wetsvoorstel Regels met betrekking tot de geestelijke verzorging in instellingen in de zorgsector, in justitiële inrichtingen en in de krijgsmacht (Wet geestelijke verzorging zorginstellingen, justitiële inrichtingen en krijgsmacht) (23720)**.

(Zie vergadering van 4 november 1997.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Het voorliggende wetsvoorstel moet worden gezien als een verbijzondering van de wijze waarop de geestelijke verzorging gestalte dient te krijgen, door te bepalen dat deze toegankelijk en beschikbaar moet zijn. Op grond hiervan zal de CDA-fractie haar steun aan het wetsvoorstel niet onthouden, ondanks het feit dat de CDA-fractie teleurgesteld is dat het kabinet nu nog niet tegemoet wil komen aan gerechtvaardigde verlangens met betrekking tot het beschikbaar stellen van de benodigde financiële middelen.

Mevrouw **Le Poole** (PvdA): Voorzitter! Verleden week en bij eerdere gelegenheden heb ik namens de PvdA-fractie opgemerkt, dat wij geestelijke verzorging in zorginstellingen en justitiële inrichtingen een belangrijk goed vinden. Wij zijn er dan ook voorstander van, dat zowel wettelijk als

financieel geregeld wordt dat zorg beschikbaar en toegankelijk is. Uit de antwoorden van met name de staatssecretaris op onze vragen bij de verschillende behandelingen van dit wetsvoorstel en laatstelijk de vorige week, hebben wij echter moeten afleiden dat de gelden om deze zorg ook bij de bejaardenornden behoorlijk te regelen, niet beschikbaar zijn. Het antwoord dat instellingen ervoor kunnen kiezen om de gelden ten behoeve van meer handen aan het bed deels voor geestelijke verzorging in te zetten, bevredigt niet. Daar komt bij dat het onderwerp dat in deze wet geregeld is, grotendeels ook in andere wetgeving geregeld is en dat deze wet dus weinig of niets toevoegt aan hetgeen al bestaat.

Dit alles leidt ertoe dat de grootste mogelijke meerderheid van de PvdA-fractie uiteindelijk haar steun aan dit wetsvoorstel zal moeten onthouden.

Mevrouw **Schoondergang-Horikx** (GroenLinks): Voorzitter! GroenLinks vond het een moeilijke beslissing om te bepalen of GroenLinks voor of tegen deze wet moet stemmen. Voor pleit namelijk dat wij het belangrijk vinden dat bewoners van de betrokken instellingen recht kunnen doen gelden op het verlenen van geestelijke zorg. En deze wet biedt daarvoor het raamwerk. Tegen pleit dat de regering wel een wet wil invoeren die bewoners van die instellingen recht op geestelijke zorg geeft, maar daarvoor niet de benodigde gelden beschikbaar wil stellen.

Na afweging is de beslissing gevallen om onze steun aan deze wet te geven, want als wij tegenstemmen hebben wij én geen raamwerk én geen extra geld. Wij hopen dat bij aanvaarden van deze wet altijd nog extra geld ter beschikking komt.

Mevrouw **Van den Broek-Laman Trip** (VVD): Voorzitter! Mijn fractie hecht veel waarde aan geestelijke verzorging in instellingen: gevangnissen, de krijgsmacht en zorginstellingen. Mijn fractie constateert dat dit voor gevangnissen en de krijgsmacht inmiddels via aparte

Van den Broek-Laman Trip

wetgeving is geregeld of binnenkort geregeld zal worden.

Voor de zorginstellingen is bereikbaarheid van geestelijke verzorging in de kwaliteitswet expliciet geregeld. Wij achten zorginstellingen zeer wel in staat om binnen hun krappe budget zelf de geestelijke verzorging te regelen. De conclusie van mijn fractie is dus dat deze wet overbodig is. Wij zullen dan ook geen steun geven aan dit wetsvoorstel.

□

De heer **Holdijk** (SGP): Voorzitter! Dat de fracties van SGP, RPF en GPV de aanwezigheid en dus de beschikbaarheid en toegankelijkheid van geestelijke verzorging in situaties, waarin mensen op basis van onvrijwilligheid verkeren, op hoge prijs stellen, zal van hun kant geen betoog behoeven. Ze zouden ook niet tegen een overkoepelende wet op dit punt zijn. Waar zij wel bezwaren tegen hebben, is een wet waarvan enerzijds nu reeds is te voorzien, dat belangrijke onderdelen op afzienbare termijn vervangen zullen worden en die anderzijds een doublure is van bestaande wetgeving, zoals de Kwaliteitswet zorginstellingen. Als deze wet niet tot stand komt, zullen bestaande regelingen in stand blijven en zal dat geen materiële schade aan de geestelijke verzorging toebrengen.

Dat stelt ons gerust als wij – daarbij bedoel ik dan bij afwezigheid van de RPF-fractie de SGP- en GPV-fractie – om redenen van consistente wetgeving menen onze stem aan het voorstel te moeten onthouden. Onze taak om de kwaliteit van wetgeving te bewaken, moet hier de doorslag geven.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de SGP, het GPV en de PvdA, met uitzondering van het lid Wöltgens, de fractie van de heer Bierman en de fractie van het AOV tegen het wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is verworpen.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- het wetsvoorstel Wijziging van bepalingen van de Mediawet in verband met een herziening van de organisatiestructuur van de landelijke publieke omroep (25216).

De beraadslaging wordt hervat.

□

Staatssecretaris **Nuis**: Voorzitter! Ik dank de leden voor hun belangwekkende bijdragen in eerste termijn. Ik dank hen in het bijzonder voor de snelheid waarmee de tweede schriftelijke ronde is afgehandeld. Uitgaande van de gedachte dat het wetsvoorstel als zodanig genade in de ogen van deze Kamer zal vinden – hoewel ik er zojuist aan ben herinnerd hoe weinig vanzelfsprekend dat mag worden geacht – moeten wij ook snel aan het werk kunnen met de uitvoering van de wet.

Voorzitter! Het lijkt mij goed om mij in beginsel te oriënteren op het uitvoerige betoog van de heer Glasz, al was het maar vanwege de verdelende rechtvaardigheid. De heer Glasz heeft niet geheel ten onrechte geklaagd, dat hij in de eerste schriftelijke ronde een beetje achteraan is gekomen en is verwezen naar anderen. Ik wil het nu omkeren en het betoog van de heer Glasz trachten te beantwoorden en daarbij zo nu en dan ook de anderen te noemen.

Voorzitter! De heer Glasz heeft een belangwekkend betoog gehouden over globale hoofdrichtingen die in het politieke debat ten aanzien van de publieke omroep zijn aan te geven. Daarbij onderscheidde hij een liberale hoofdrichting en een sociaal-christelijk-democratische hoofdrichting, met alle globaliteit die in die beide begrippen zit.

Het is mij een genoegen te mogen weergeven hoe de regering waarin bijna al deze nuances zijn vertegenwoordigd, over de publieke omroep in de toekomst denkt. Ik heb per interruptie verwezen naar de commissie-Ververs. Laat ik nog even proberen het regeringsstandpunt heel summier samen te vatten.

De regering is ervan overtuigd dat, ook ver na het jaar 2000, er in de geweldige hoeveelheid van media die zich steeds vermenigvuldigen en

waarvan niet de indruk bestaat dat die ooit minder worden, behoefte zal zijn aan een plek waar iedere burger op een kwalitatief hoog niveau geïnformeerd kan worden over wat er in de samenleving gaande is. Onder kwalitatief versta ik: cultureel, educatief, nieuwsvoorziening, etc. Al die zaken dienen in de toekomst gewaarborgd te zijn, hoe de media er verder ook precies zullen uitzien.

Daarbij hoort het betoog dat de heer Glasz heeft gehouden over normen en waarden. Die moet je ook op die plek kunnen vinden. Ergens anders mogen die niet ongeremd worden overtreden, maar dat is een andere zaak. Daarin heeft de regering ook een taak die zij zoveel mogelijk via zelfregulering vorm probeert te geven. Ik ben daarover niet zo somber als sommige anderen. De regering heeft dat in gang gezet. Ik denk ook dat wij die kant op moeten.

Er is nog een andere taak. Dat is niet alleen het tegenhouden van excessen, maar ook het bevorderen van waardevolle informatie in brede zin. Daarvoor is een publieke omroep noodzakelijk. Daarvan is de regering overtuigd. De commerciële media kunnen zeer veel, dat zien wij aan de geschreven media. Ik ben de laatste om dat te willen ontkennen. Voor de continuïteit van de kwaliteit in de ether en in die grootschalige media, is de regering van mening dat een publieke omroepdienst noodzakelijk is.

Om die publieke taak goed te vervullen, is pluraliteit – ik neem het woord graag over – een voorwaarde. Het is niet goed mogelijk je te informeren over de samenleving als dat allemaal moet gebeuren door één staatskanaal. Dat kan niet de bedoeling zijn. Verschillende soorten van vrijheid moeten in de organisatie en in de structuur verankerd zijn. De heer Jurgens heeft daarover gesproken.

De regering heeft absoluut geen behoefte om de vorm waarin dat gestalte heeft gekregen in het Nederlandse systeem, weg te gooien. Integendeel, wij denken wel degelijk dat een open stelsel van omroepverenigingen van essentieel belang is.

Om dit te laten voortbestaan zijn slagkracht en vernieuwing noodzakelijk. Ik verwijs naar het betoog van de heer Jurgens. Ik ben het van harte met hem eens, dat, als wij eerder tot die grotere slagkracht gekomen waren, wellicht een aantal grote